

Fragments de "Der Theatermacher", de

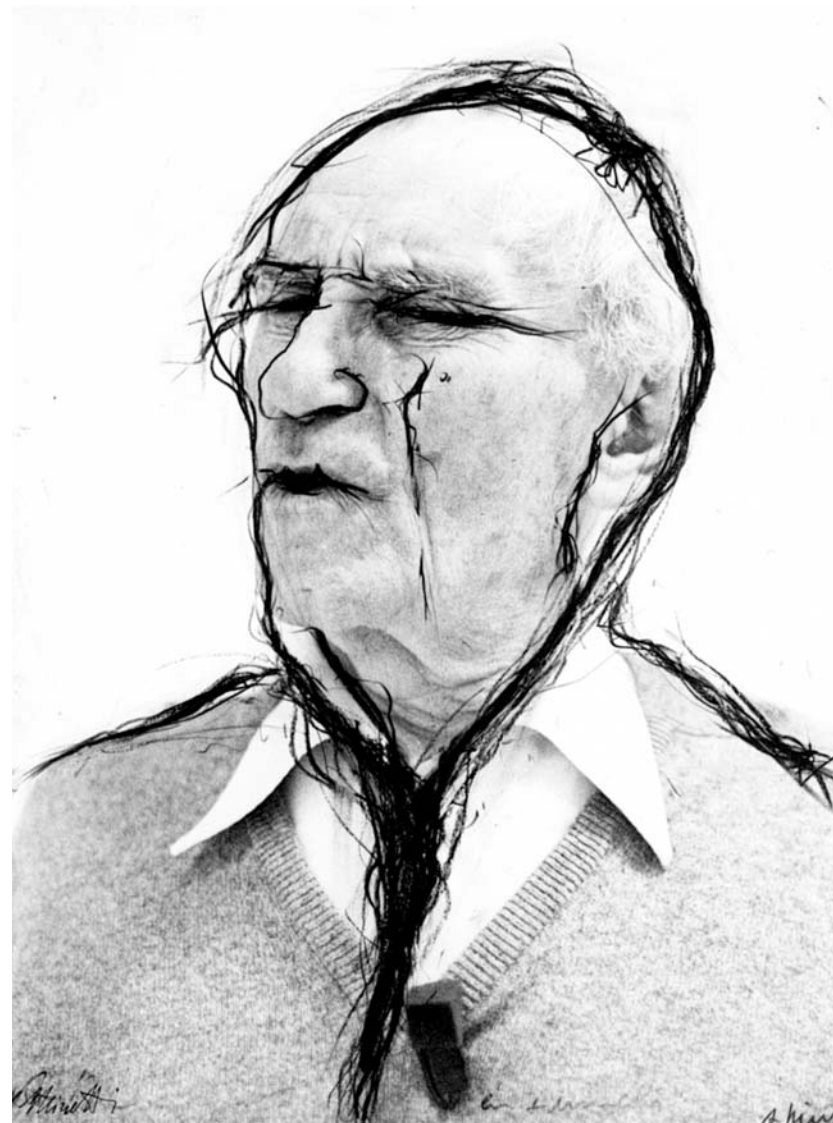
THOMAS BERNHARD

L'HOME DE TEATRE

"L'home de teatre" és un compendi del talent únic, mordaç i histriònic de Thomas Bernhard, un dels més grans autors dramàtics de la segona meitat del segle XX. La megalomania i una visió profundament teatral de la vida es despleguen de manera brillant en el monòleg torrencial de Bruscon, l'artista escènic total –actor, director i autor. A les pàgines següents trobareu alguns moments escollits del geni d'aquest personatge, acompanyats per fotografies de l'actor bernhardià per excel·lència, Bernhard Minetti, manipulades per l'artista austríac Arnulf Rainer. Minetti havia d'estrenar "L'home de teatre" el 1984, però finalment no ho va poder fer perquè estava ocupat interpretant el Lear. Les fotografies formen part d'un projecte conjunt de Rainer i Minetti anomenat "Theater/Minetti", on tots dos es van proposar estudiar les expressions dels sentiments i les passions a través de la cara de l'actor i el traç del pintor.

Fotografies de

BERNHARD MINETTI manipulades per ARNULF RAINER

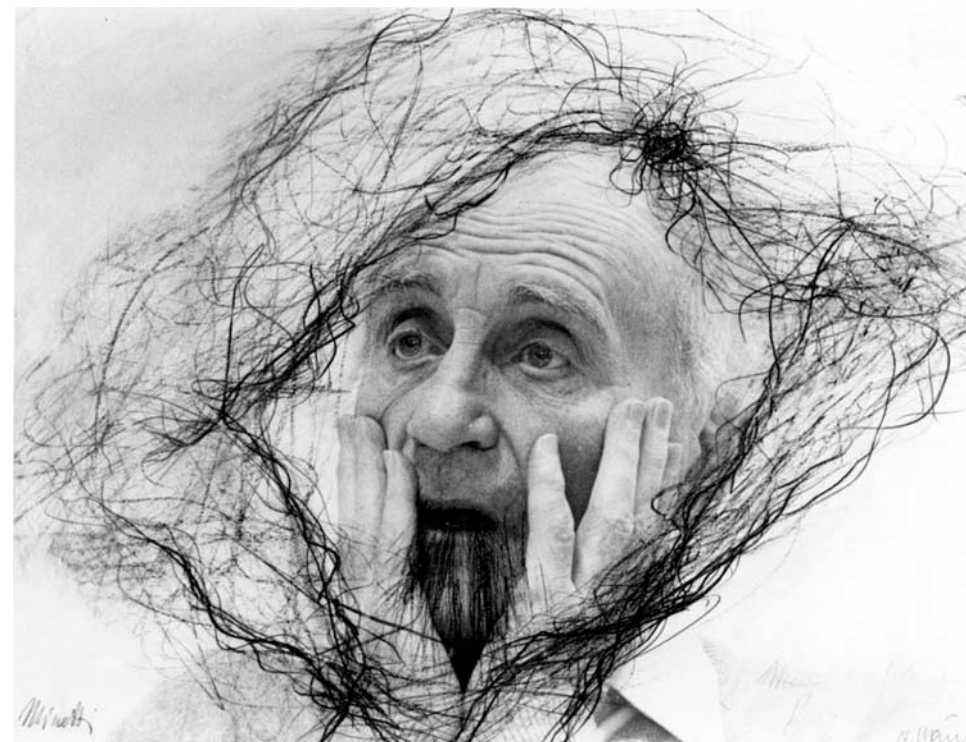

Volia un geni
i tinc una bona persona
No hi ha res tan perillós
com les bones persones

Un cert talent per al teatre
ja de petit
criatura teatral innata sap
home de teatre
entabanador des de molt aviat

El que els actors interpreten
sempre s'interpreta de manera equivocada
fins i tot enganyosa senyor meu
i per això mateix és teatre
Interpretar és enganyar
i l'engany interpretat ens agrada
Així he escrit la meva comèdia
amb engany
així la interpretem
amb engany
així s'accepta
amb engany
L'escriptor és enganyador
els intèrprets són enganyadors
i els espectadors també són enganyadors
i tot plegat és un únic absurd
per no dir
que es tracta d'una perversitat
que ja té molts segles
el teatre és una perversitat mil·lenària
per la qual la humanitat es torna boja
i està tan perdudament boja per ella
perquè està perdudament boja pel seu engany
i a cap altre lloc d'aquesta humanitat
és l'engany tan gran i tan fascinator
com al Teatre

Qui existeix
s'ha conformat amb l'existència
qui viu
s'ha conformat amb la vida
el paper que interpretem
no pot ser tan ridícul
com per no interpretar-lo

Fer teatre amb dones
és una catàstrofe
Quan posem a treballar intèrprets femenines
posem pals a les rodes del teatre per dir-ho així
i sempre són les intèrprets femenines
les que maten el teatre
encara que mai no ho manifestem obertament
perquè som massa galants per fer-ho
una actriu tràgica
sempre ha estat un absurd
si pensem que una tragèdia
no és més que un acte de bogeria

La gent no sap
el que escolta
però hi ha d'haver música
tant li fa quina música
l'estúpidesa de la gent
ha arribat a tal punt
que ja no poden estar-se ni un minut
sense música
Abans la música m'interessava
ara ja no
M'interesso més
pel silenci
i per l'art de la paraula naturalment
per les paraules
i pel silenci que les separa
vet aquí

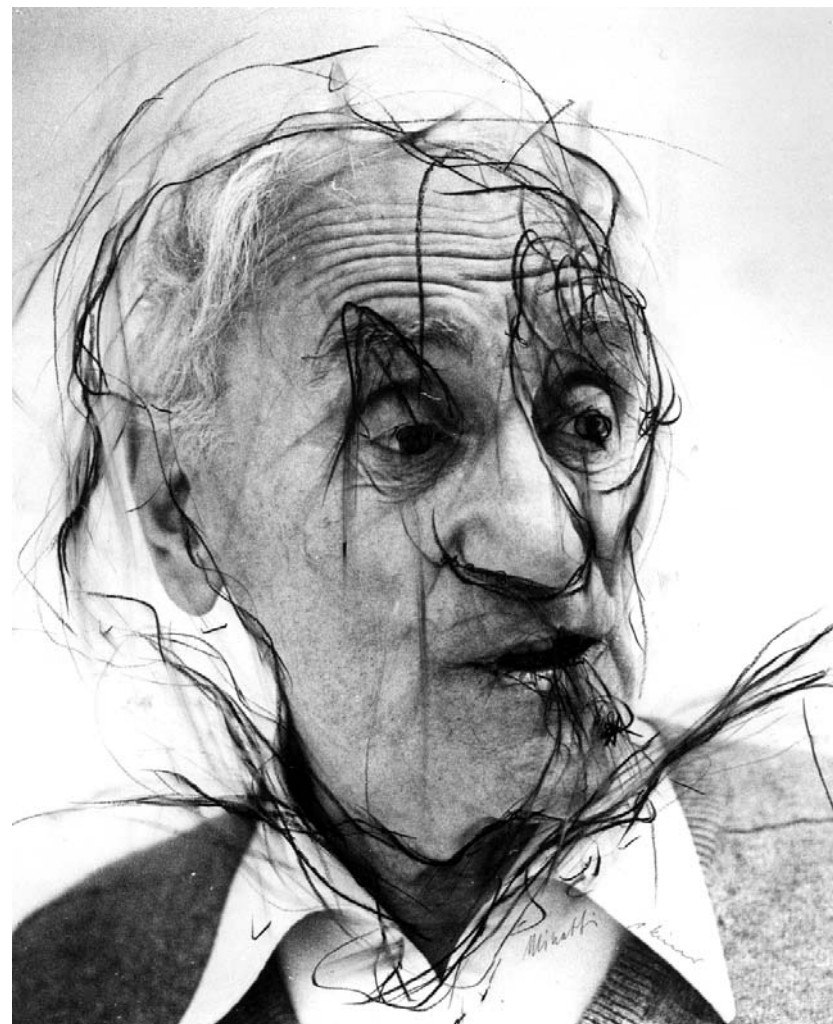
Una reclusió teatral per a tota la vida
sense la més mínima possibilitat d'indult
I malgrat tot sense renunciar-hi mai
Un establiment penitenciari per teatre
Deu mil reclusos
i cap d'ells amb perspectives
d'obtenir l'indult
Només tenen assegurada la pena de mort
Si sabés com a mínim despatxar cervesa
pensava
unes mànigues blanques d'hostaler arromangades
i despatxar cervesa
Ser feliç
En efecte una vegada vaig voler ser hostaler
Però em vaig fer actor
vaig ingressar voluntàriament a l'establiment penitenciari
per a tota la vida
Actor nacional
teatre ambulant
Déu meu
En certa manera
des de sempre odiava
les capelletes teatrals
la gent de les capelletes teatrals

La meva és una comèdia
que fins i tot l'últim d'allà al fons
l'entén tota
la meva comèdia és gran art
no un garbuix de misteris
en certa manera sóc
un fanàtic de la veritat

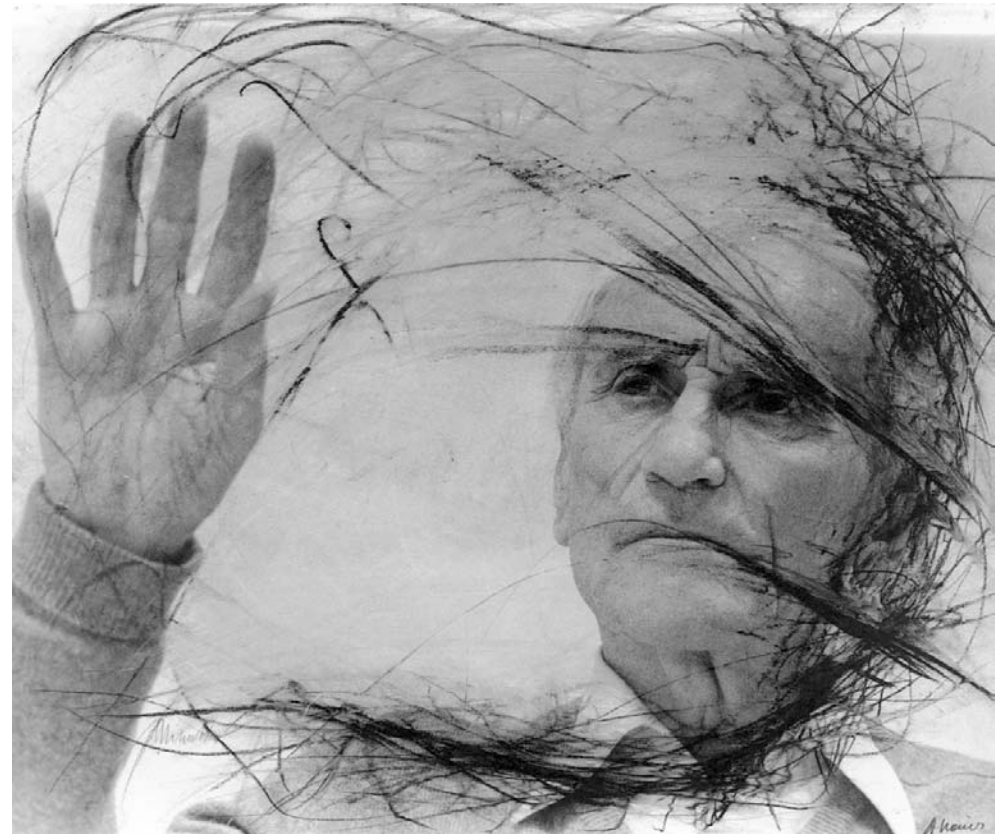
Al teatre
les dificultats més grans es tenen amb les dones
no han entès res
No arriben fins a allò extrem
no penetren en l'infern del teatre
tot és apàtic el que fan
apatia comprèn
aquesta apatia però
és la mort del teatre
Ara bé què seria una comèdia com la meua
sense intèrprets femenins
les necessitem
Si la nostra comèdia vol prosperar
necessitem dones a la nostra comèdia
aquesta és la veritat
encara que sigui tan amarga
Si vostè sabés el que m'ha costat
ensenyar a la meua dona els principis més elementals de la interpretació teatral
qualsevol cosa evident un martiri d'anys
per una banda necessitem els intèrprets femenins
i per l'altra són mortals per al teatre

Tu em fas costat
però deixes passar a la teua mare
les seves relliscades artístiques
la seva incapacitat artística
a cada frase que diu
es nota
que el seu pare havia estat un mestre d'obres
Ser mestre d'obres no és cap vergonya
però que aquest mestre d'obres
que havia estat el seu pare
encara avui es noti a cada frase
és una infàmia
Però la realitat és que
en tots els actors
siguin quins siguin
sempre notem
el que havia estat el seu pare
això és el que deprimeix filla meua

Si som sincers
el teatre en sí és un absurd
però si som sincers
no podem fer teatre
no podem si som sincers
ni escriure una peça teatral
ni interpretar una peça teatral
si som sincers
ja no podem fer absolutament res més
com no sigui matar-nos
però com que no ens matem
perquè no volem matar-nos
almenys fins avui i fins ara no
com que per tant fins avui i fins ara no ens hem matat
ho seguim intentant amb el teatre
escrivim per al teatre
i fem teatre
encara que tot plegat sigui la cosa més absurda
i més enganyosa

Només perquè creiem en nosaltres
ho resistim
Suportem
el que no podem canviar
perquè creiem en el nostre art
Si no tinguéssim aquesta creença
encara que només sigui en l'art dramàtic
ja fa temps que seríem al cementiri
Res no ens interessa
llevat del nostre art
res més
Posseïts per follies
en certa manera desvergonyits
Sense cap mena d'escrúpols evidentment
Inútils en certa manera
inacorregibles
Així escapem
de la degradació
dels teatres nacionals
Mai més a un teatre nacional
Com odio la paraula capelleta

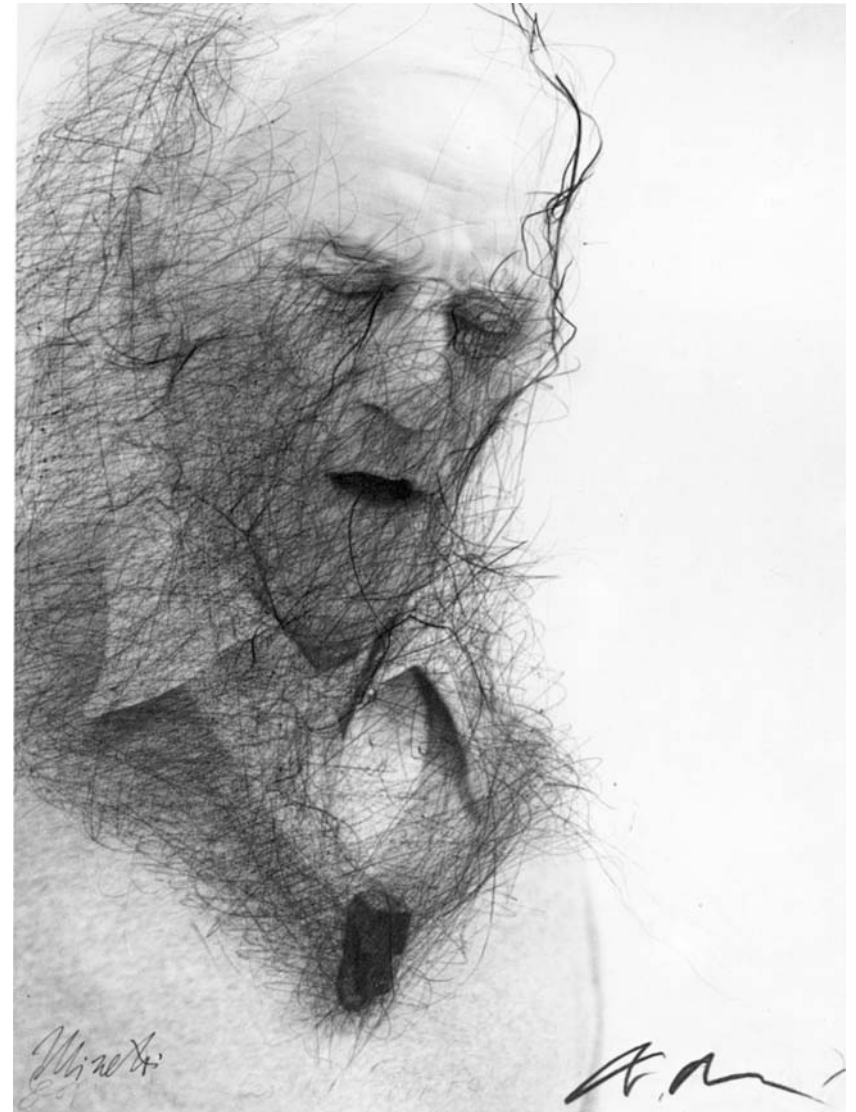

Els carnisers tenen una bona relació
amb l'art dramàtic
Com que a Gaspoltshofen
em vaig menjar un ànec
avui em ve de gust
un bon filet de bou
Els millors actors
han de menjar carn diàriament
La doctrina vegetariana
no és compatible
amb l'art dramàtic

Però en realitat també he sofert
durant tota la vida
pel fet de ser actor
Si no ens maltractem nosaltres mateixos
no aconseguim res
Possiblement
sóc megalòman
com la meva obra
o potser no
Però quan la gent
comprèn la meva comèdia
ja no tinc ganes
d'interpretar-la
El nostre avantatge és
que no inculpem ningú
només a nosaltres mateixos
Tota la vida amb la necessitat d'autoinculpació
Shakespeare
Goethe
Bruscon
aquesta és la veritat

Els crítics s'han dedicat
a la contemplació estúpida
ja no escolten res
Donem el màxim
però no ens comprenen
com més ens donem
més gran és l'esforç del nostre esperit
i menys comprensiva la crítica
tota una vida dalt de l'escenari
i ningú no ens comprèn

És la irritació
el que compta
no estem aquí
per complaure
a la gent
El Teatre
no és una institució complaent

Oferir un recital de violí
seria millor
un petit violí
sota el braç
res més
els músics
han tret la rifa
L'art de l'actor és complicat
tot el que l'envolta
repugnant
només un violí
res més
ni tan sols una dona
necessitem
només la nostra oïda
i una certa habilitat amb els dits

Com pot un actor
interpretar un rei
si no sap en absolut què és un rei
com pot una actriu
interpretar una mosca de quadra
si no sap en absolut què és una mosca de quadra
si un actor nacional interpreta un rei
és només vulgar
i si una actriu nacional
interpreta una mosca de quadra
és encara més vulgar
però tots els actors segueixen interpretant
allò que no poden ser
i que només és vulgar
així en el teatre tot és vulgar senyor meu
Com que els actors són d'allò més ximplers
és una vulgaritat
quan per exemple interpreten Schopenhauer o Kant
o quan un actor dels teatres nacionals interpreta Frederic el Gran
o fins i tot quan és Voltaire el personatge que interpreta un actor
tot això és vulgar
naturalment jo sempre he tingut consciència
d'aquest fet

Traducció de l'alemany d'Eugeni Bou

**Les fotografies pertanyen al volum "Theater/Minetti", d'Arnulf Rainer,
publicat per l'editorial "m" a Bochum el 1985.**